

Panteon ojczysty

Panteon

Słowo panteon wywodzi się z języka greckiego i oznacza ogół bóstw w religii politeistycznych

W sztuce świątynię wybudowana ku czci wszystkich bogów.

- Z czasem przyjęło się używać tego słowa dla nazwania budowli, w której miejsce spoczynku znaleźli znamienici ludzie
- Określenie dla ogółu najwybitniejszych przedstawicieli danego narodu

Panteon w Rzymie

Panteon w Paryżu

Panteon paryski

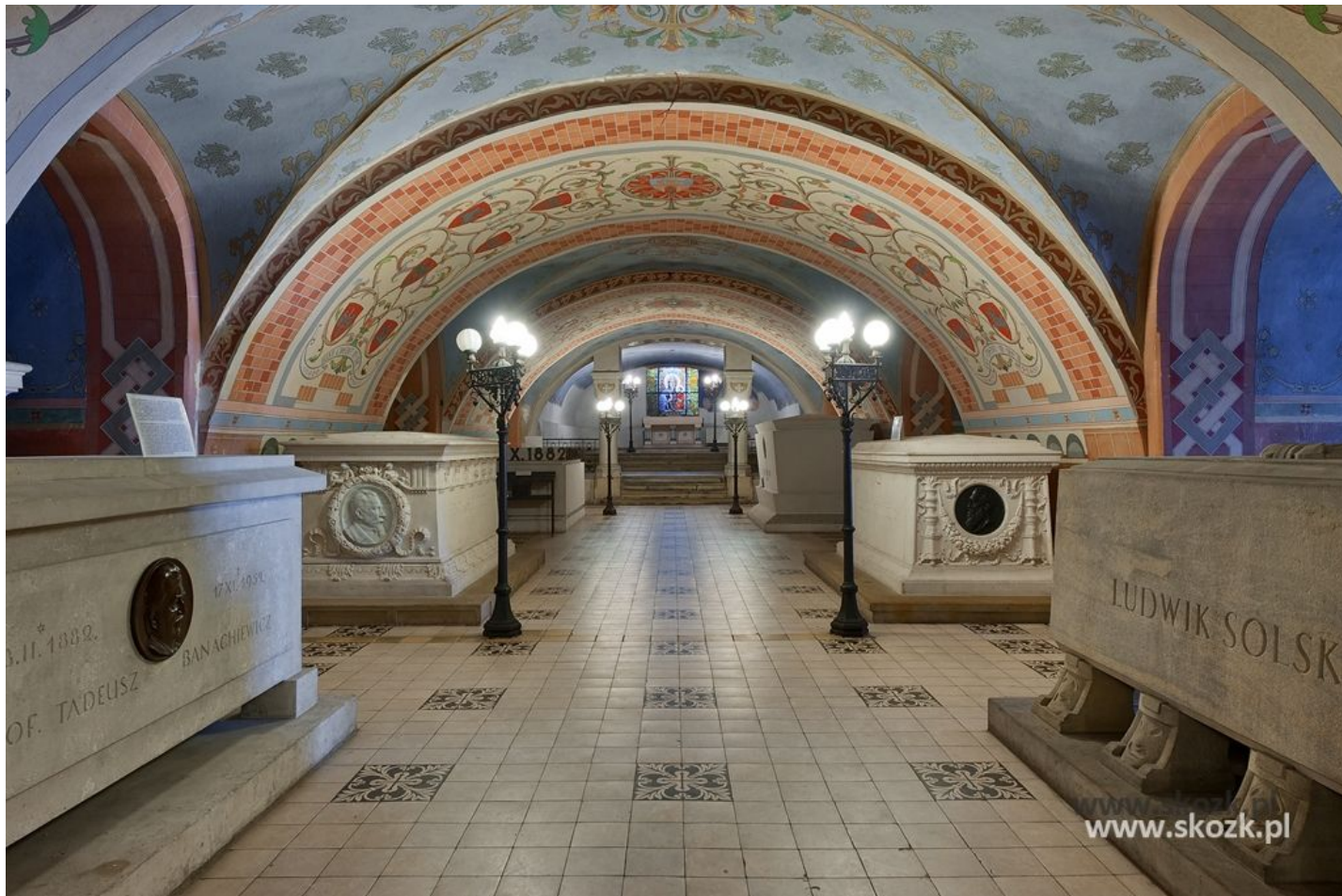
- Od czasów Rewolucji (1791) Panteon jest miejscem spoczynku wielu sławnych Francuzów i Francuzek. W krypcie Panteonu znajdują się m.in. grobowce: marszałka Jeana Lannes'a, Saint-Hilaire'a, Woltera, Jana Jakuba Rousseau, Honoré Mirabeau, Victora Hugo, Emila Zoli, Jeana Jaurès'a, twórcy pisma dla niewidomych Louisa Braille'a, fizyków Paula Langevina, Piotra Curie, chemika Marcelina Berthelota, uczonej Marii Skłodowskiej-Curie, generała François Marceau, przywódcy ruchu oporu z czasów II wojny Światowej Jeana Moulina. Dwukrotnie próbowano przywrócić funkcję religijną Panteonowi, lecz od roku 1885 ostatecznie przeznaczono go na mauzoleum.

**Bazylika archikatedralna
św. Stanisława i św.
Wacława**

- Miejsce koronacji królów Polski i ich pochówku. Pochowani są tutaj między innymi św. Stanisław ze Szczepanowa i inni biskupi krakowscy aż po czasy współczesne, prawie wszyscy królowie od Władysława I Łokietka do Stanisława Leszczyńskiego (łącznie 17 królów wliczając Jadwigę i Annę Jagiellonkę) i członkowie rodzin królewskich oraz wodzowie, przywódcy polityczni i wieszczę narodowi.

Krypta Zasłużonych na Skałce

Krypta Zasłużonych na Skałce

- Krypta Zasłużonych znajduje się w podziemiach kościoła oo. Paulinów na Skałce. Jest to obecnie jeden z najważniejszych panteonów narodowych w Polsce.
- W latach 70-tych XIX w. w środowisku polskich intelektualistów pojawił się pomysł, by na Skałce utworzyć również Kryptę Zasłużonych. Realizacja tego projektu nastąpiła już w 1880 r., gdy pogrzebano tutaj ponownie Jana Długosza w 400 rocznicę jego śmierci. Skałka stała się zatem obok Wawelu kolejnym panteonem narodowym, z tą tylko różnicą, że na Wawelu pochowani byli głównie królowie i bohaterowie walk o wolność Polski, natomiast krypta na Skałce została przeznaczona dla osób zasłużonych dla kultury narodowej.

- Poza Janem Długoszem we wnętrzach Krypty Zasłużonych na Skałce spoczywają: Wincenty Pol, Lucjan Siemieński, Józef Ignacy Kraszewski, Teofil Lenartowicz, Adam Asnyk, Henryk Siemiradzki, Stanisław Wyspiański, Jacek Malczewski, Karol Szymanowski, Ludwik Solski, Tadeusz Banachiewicz i Czesław Miłosz.

Bazylika archikatedralna Św. Jana Chrzciciela w Warszawie

- Stanowi jedno z najważniejszych miejsc kultury i tradycji narodowej Polski. W jej murach wygłaszał kazania ksiądz Piotr Skarga, Władysław IV Waza zaprzysiągł swoje *pacta conventa*, tu odbywały się Śluby, koronacje dwóch władców Polski, pogrzeby wielu osobistości oraz została zaprzysiężona Konstytucja 3 maja

• **Śluby królewskie w katedrze**

12 września 1637 – Władysław IV Waza i Cecylia Renata

10 marca 1646 – Władysław IV Waza i Ludwika Maria Gonzaga

30 maja 1649 – Jan Kazimierz i Ludwika Maria Gonzaga

5 lipca 1665 – Jan III Sobieski i Maria Kazimiera d'Arquien

Koronacje w katedrze

- 13 września 1637 – Cecylia Renata (żona Władysława IV Wazy)
- 19 października 1670 – Eleonora Habsburg (żona Michała Korybuta Wiśniowieckiego)
- 4 października 1705 – Stanisław Leszczyński i Katarzyna Opalińska
- 25 listopada 1764 – Stanisław August Poniatowski
- Tutaj 24 maja 1829 odbyła się uroczysta msza po koronacji Mikołaja I Romanowa na króla polskiego. Sam akt koronacji miał miejsce w Sali Senatorskiej na Zamku Królewskim.

Pochowani w katedrze

- król Stanisław August Poniatowski
- książę mazowiecki Janusz I Starszy
- książę mazowiecki Stanisław
- książę mazowiecki Janusz III
- Izabella Wazówna, córka Władysława IV Wazy
- kard. Stefan Wyszyński,
- prymas Polski
- kard. Józef Glemp, prymas Polski
- prezydent Gabriel Narutowicz
- prezydent Ignacy Mościcki
- premier Ignacy Jan Paderewski
- wódz naczelny gen. Kazimierz Sosnkowski
- pisarz Henryk Sienkiewicz
- malarz Marcello Bacciarelli i jego żona Fryderyka